

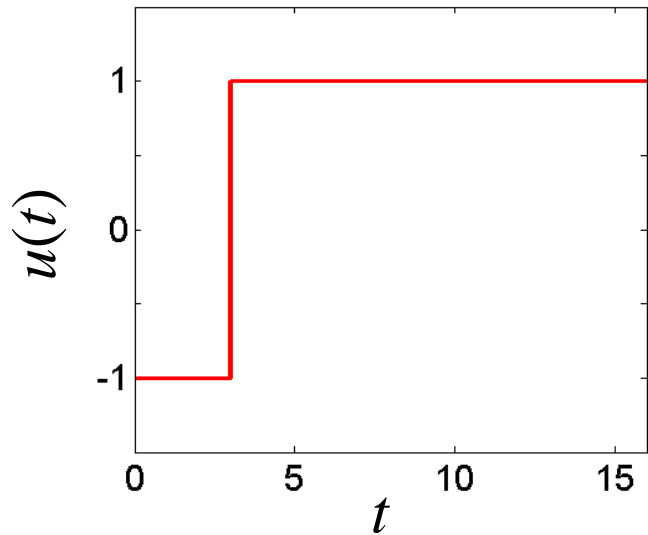
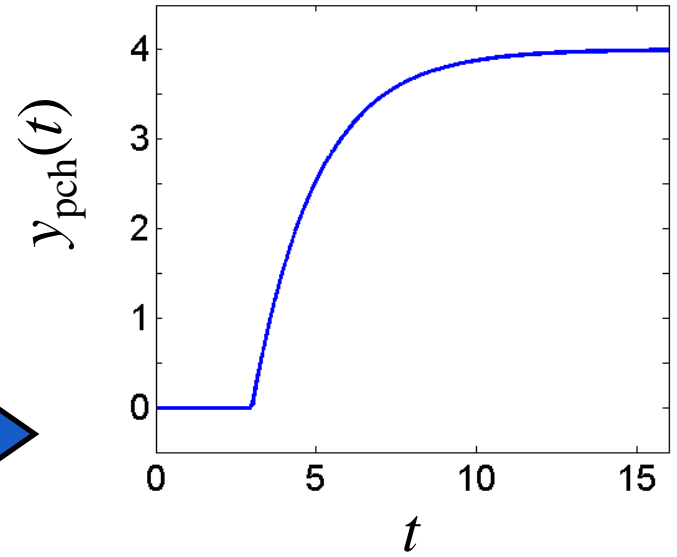
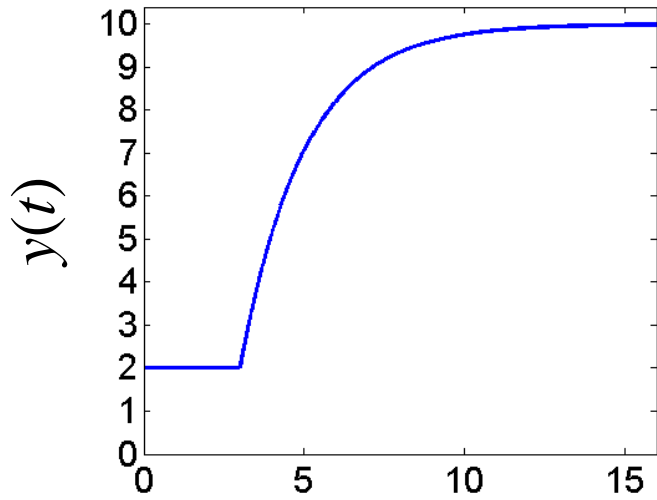
Ako identifikovať systém pomocou prechodovej charakteristiky

Juraj Oravec

Normalizácia

- cieľom je z nameraných údajov získať prechodovú charakteristiku
- **prechodová charakteristika** je grafické znázornenie prechodovej funkcie
- **prechodová funkcia** je odozva systému $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, pri nulových počiatočných podmienkach

Normalizácia

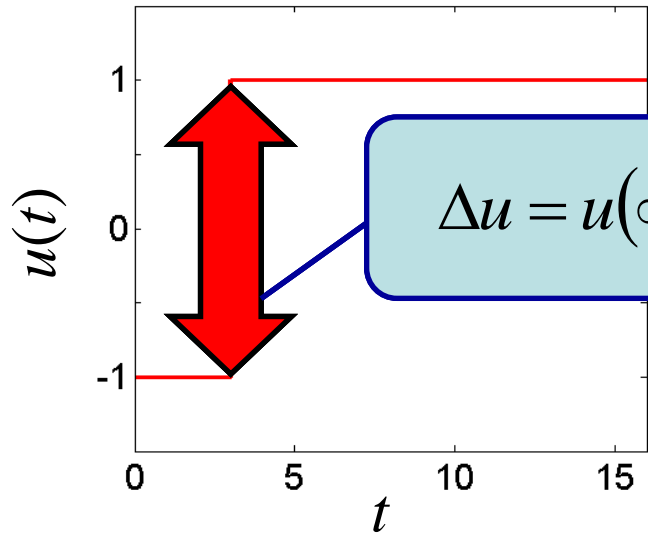
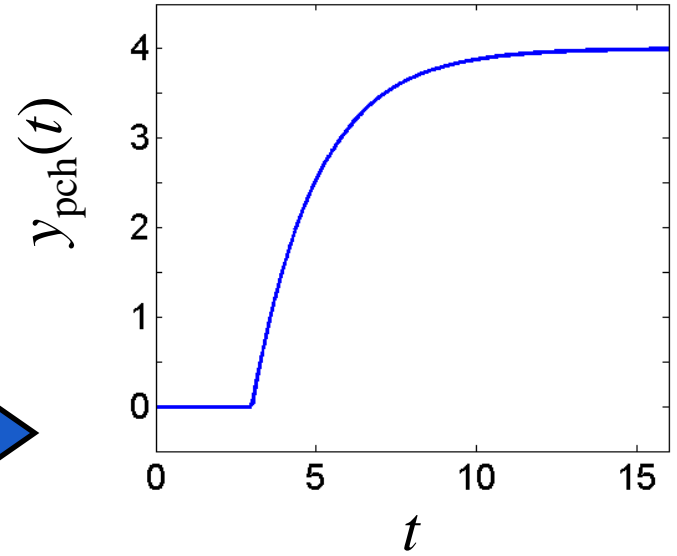
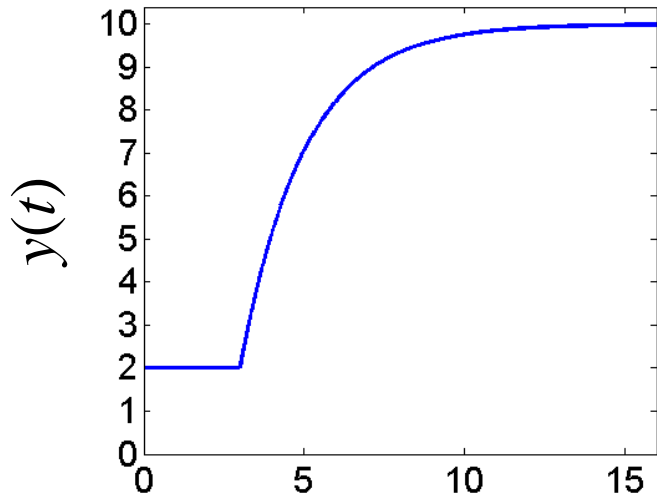
Normalizácia

- **prechodová funkcia** je odozva systému $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, pri nulových počiatočných podmienkach

Normalizácia

- prechodová funkcia je odozva systému $y(t)$ na **jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny** $u(t)$, pri nulových počiatočných podmienkach
- normalizovanie vstupov $u(t)$
- **veľkosť realizovanej zmeny na vstupe**

Normalizácia

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

Normalizácia

- prechodová funkcia je odozva systému $y(t)$ na **jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny** $u(t)$, pri nulových počiatkových podmienkach
- normalizovanie vstupov $u(t)$
- **veľkosť realizovanej zmeny na vstupe**

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

Normalizácia

– **prechodová funkcia** je odozva systému $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, **pri nulových počiatočných podmienkach**

– **normalizovanie vstupov** $u(t)$

– veľkosť realizovanej zmeny na vstupe

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

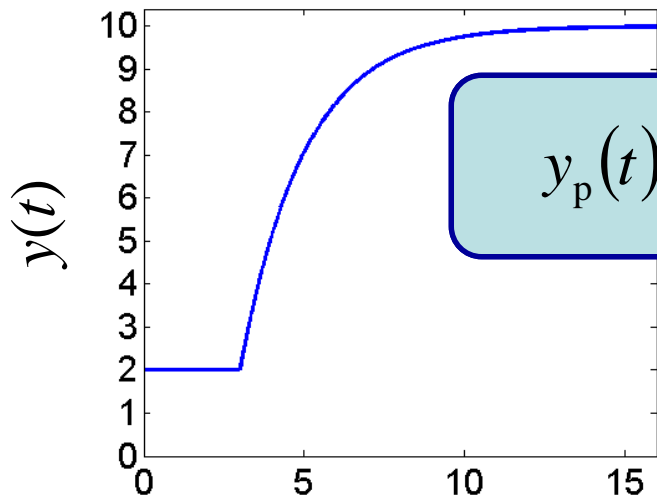
$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

– **normalizovanie výstupov** $y(t)$

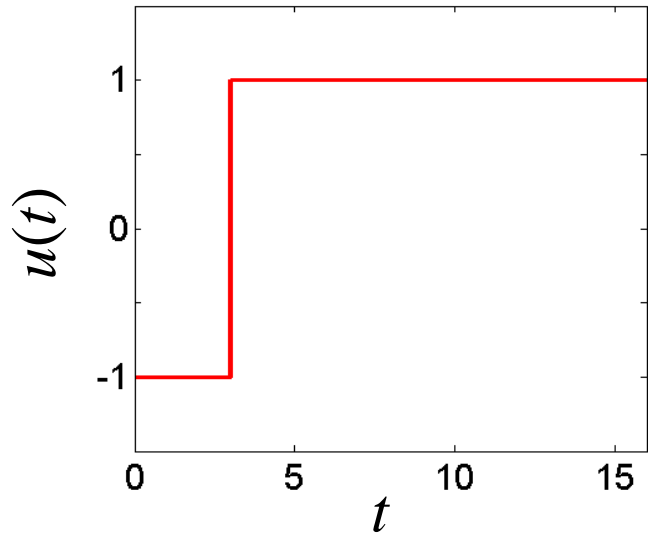
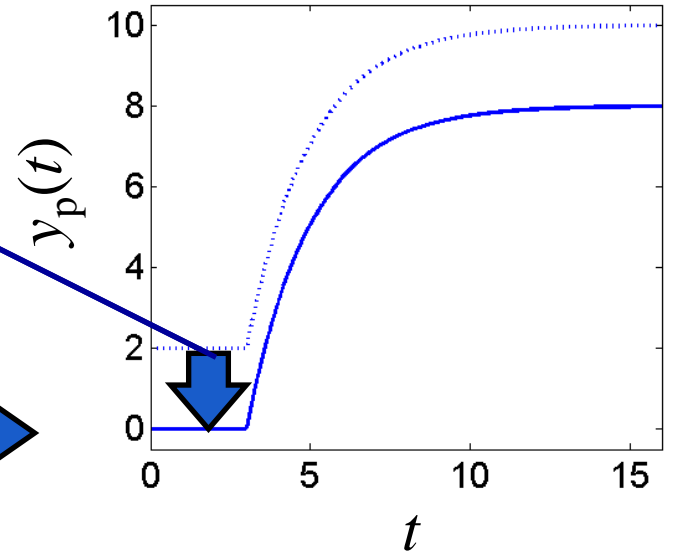
– **posunúť výstup do nuly**

Normalizácia

$$y_p(t) = y(t) - y(0)$$

Normalizácia

– **prechodová funkcia** je odozva systému $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, **pri nulových počiatočných podmienkach**

– **normalizovanie vstupov** $u(t)$

– veľkosť realizovanej zmeny na vstupe

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

– **normalizovanie výstupov** $y(t)$

– **posunúť výstup do nuly**

$$y_p(t) = y(t) - y(0)$$

$$\gg yp = y - y(1)$$

Normalizácia

– **prechodová funkcia** je **odozva systému** $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, pri nulových počiatočných podmienkach

– **normalizovanie vstupov** $u(t)$

– veľkosť realizovanej zmeny na vstupe

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

– **normalizovanie výstupov** $y(t)$

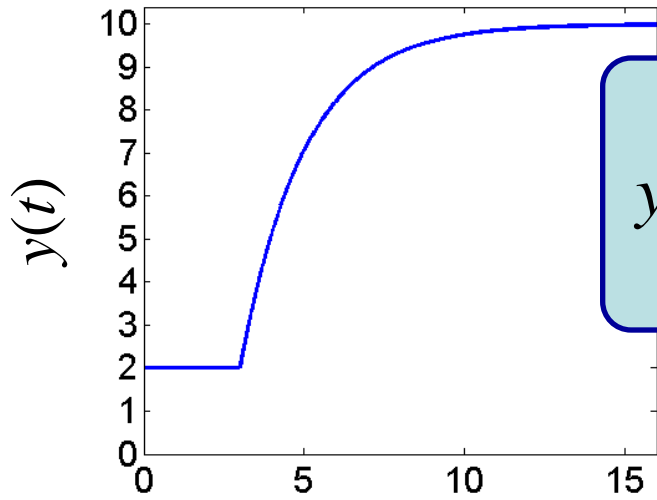
– posunúť výstup do nuly

$$y_p(t) = y(t) - y(0)$$

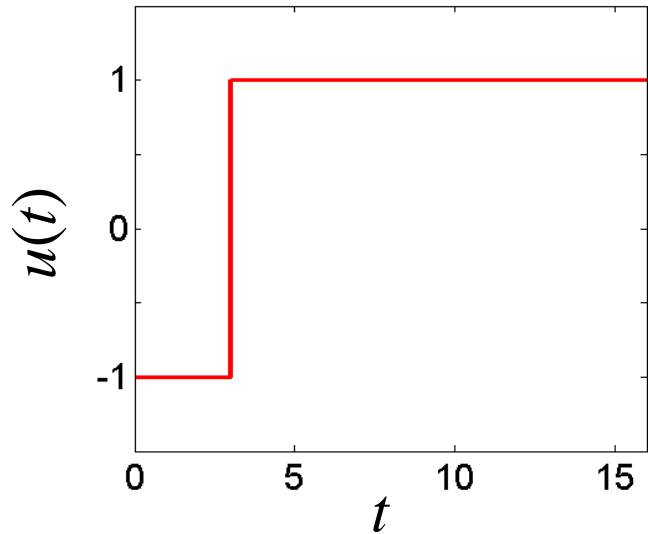
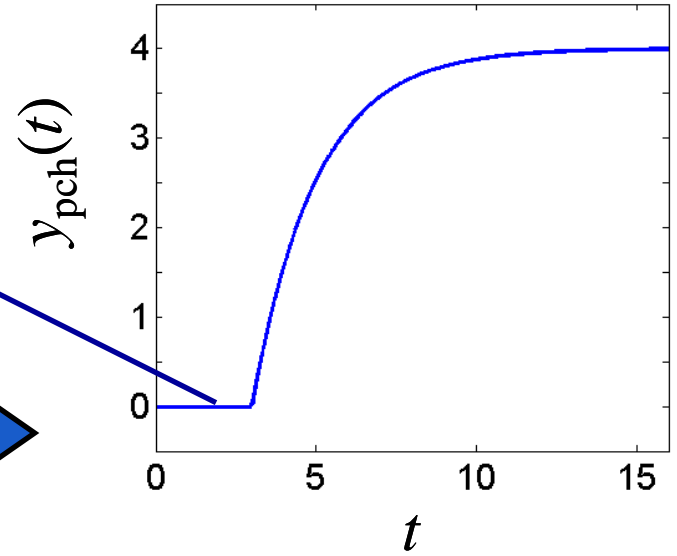
$$\gg yp = y - y(1)$$

– **vydeliť veľkosťou skokovej zmeny**

Normalizácia

$$y_{\text{pch}}(t) = \frac{y_p(t)}{\Delta u}$$

Normalizácia

– **prechodová funkcia** je **odozva systému** $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, pri nulových počiatkových podmienkach

– **normalizovanie vstupov** $u(t)$

– veľkosť realizovanej zmeny na vstupe

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

– **normalizovanie výstupov** $y(t)$

– posunúť výstup do nuly

$$y_p(t) = y(t) - y(0)$$

$$\gg yp = y - y(1)$$

– **vydeliť veľkosťou skokovej zmeny**

$$y_{\text{pch}}(t) = \frac{y_p(t)}{\Delta u}$$

$$\gg \text{pch} = yp / du$$

Normalizácia

– **prechodová funkcia** je odozva systému $y(t)$ na jednotkovú skokovú zmenu vstupnej veličiny $u(t)$, pri nulových počiatočných podmienkach

– **normalizovanie vstupov** $u(t)$

– veľkosť realizovanej zmeny na vstupe

$$\Delta u = u(\infty) - u(0)$$

$$\gg du = u(\text{end}) - u(1)$$

– **normalizovanie výstupov** $y(t)$

– posunúť výstup do nuly

$$y_p(t) = y(t) - y(0)$$

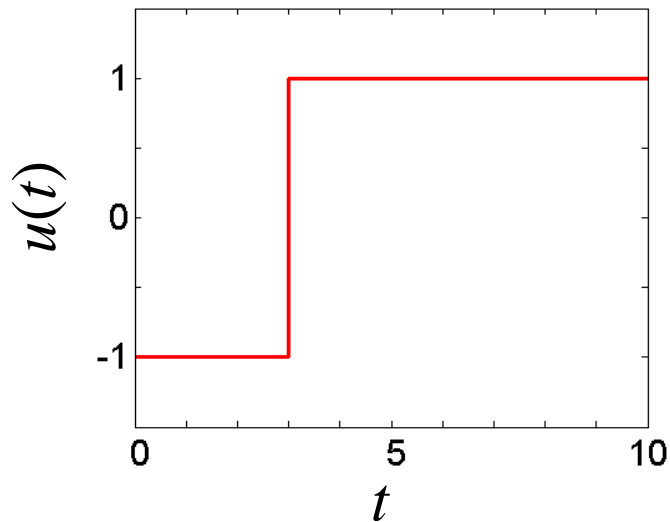
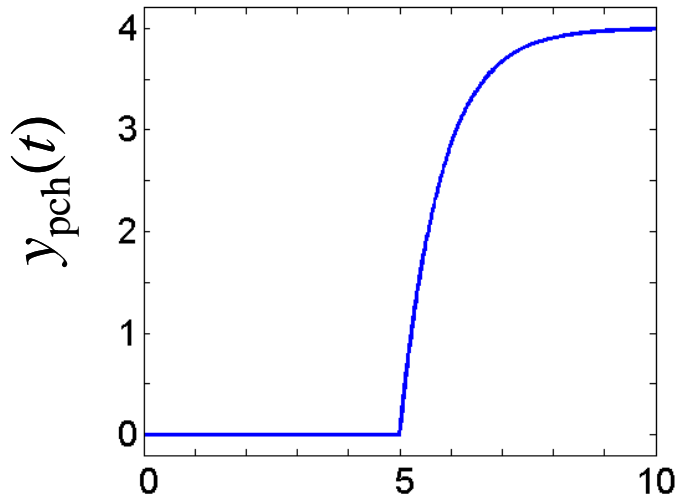
$$\gg yp = y - y(1)$$

– vydeliť veľkosťou skokovej zmeny

$$y_{pch}(t) = \frac{y_p(t)}{\Delta u}$$

$$\gg pch = yp / du$$

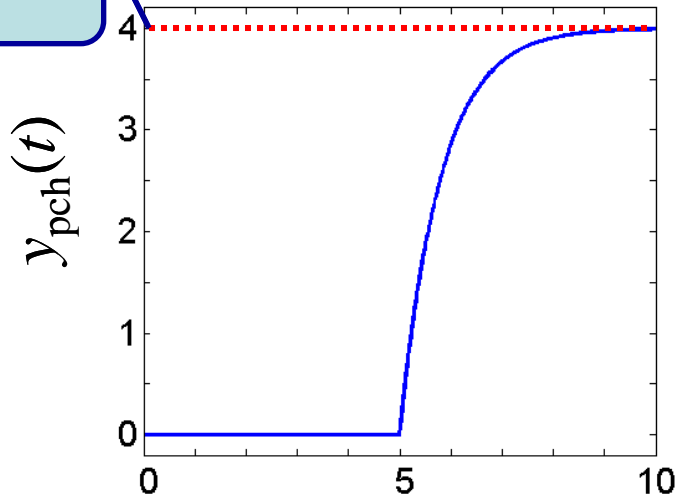
Identifikácia systému 1. rádu – bez dotyčnice

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

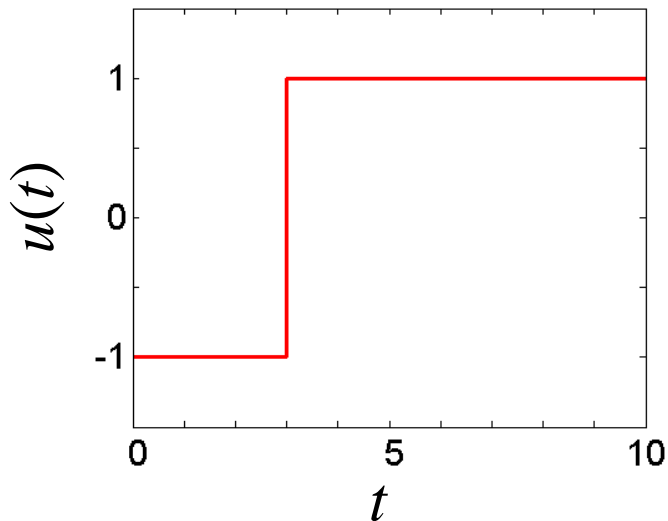
Identifikácia systému 1. rádu – bez dotyčnice

K

1. Zosilnenie systému K

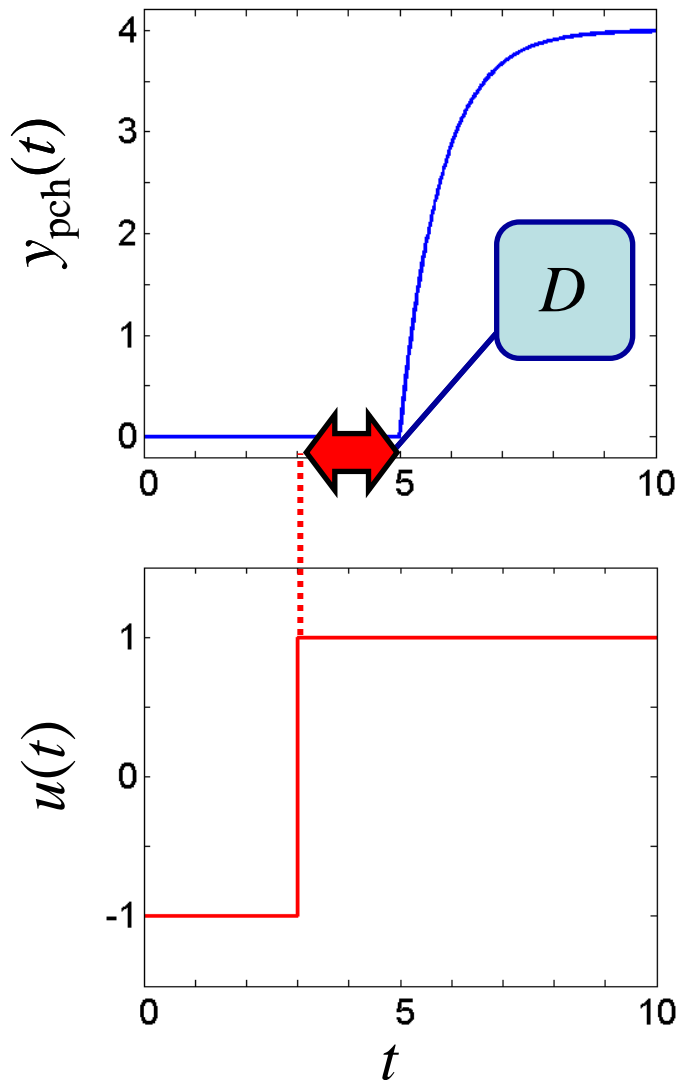
$$K = y_{pch}(\infty)$$

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu – bez dotyčnice

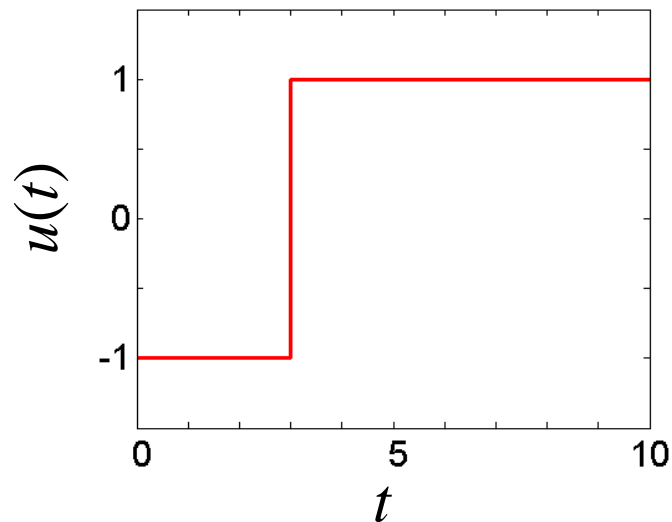
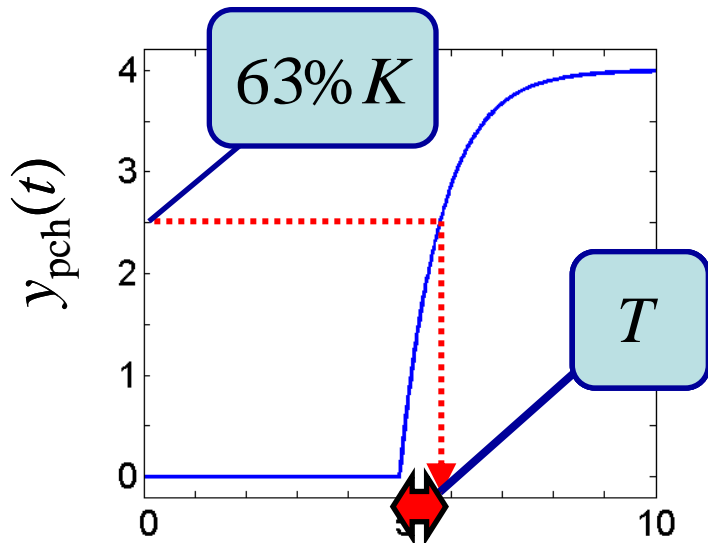
1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D
- rozdiel časov medzi zmenov na vstupe
a výstupe

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu – bez dotyčnice

1. Zosilnenie systému K

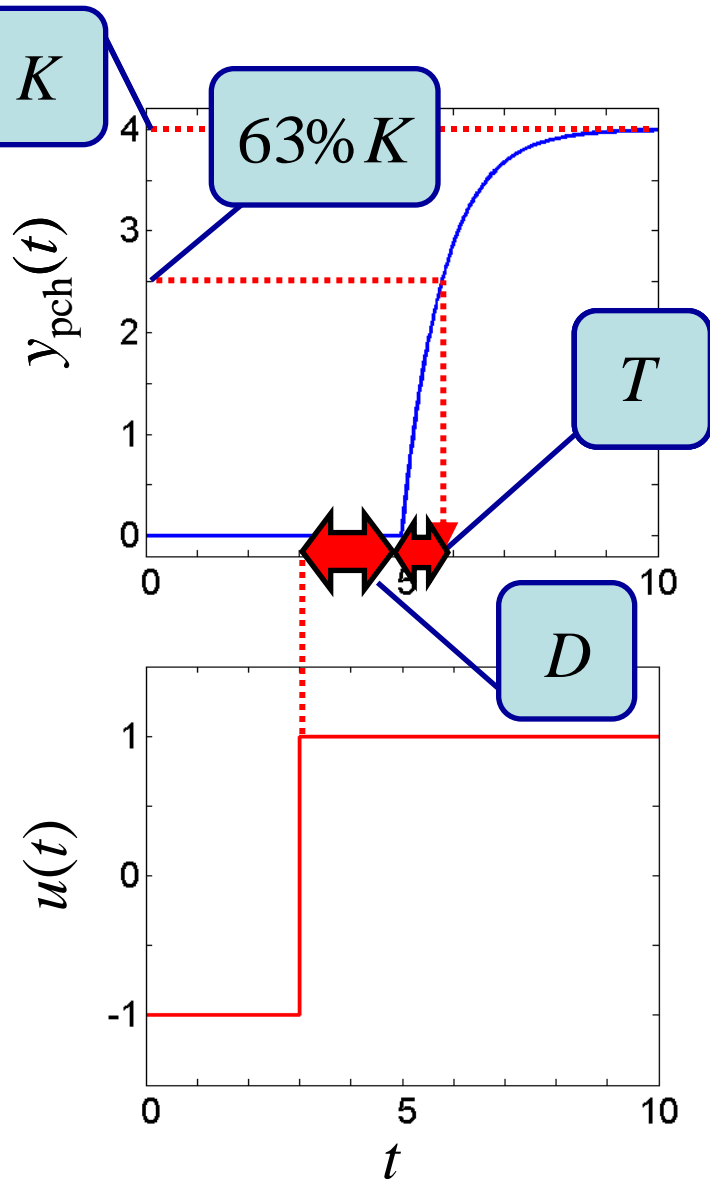
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D
- rozdiel časov medzi zmenov na vstupe a výstupe

3. Časová konštanta systému T
- čas, v ktorom nadobudne výstup 63% hodnoty zosilnenia

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu – bez dotyčnice – zhrnutie

1. Zosilnenie systému K

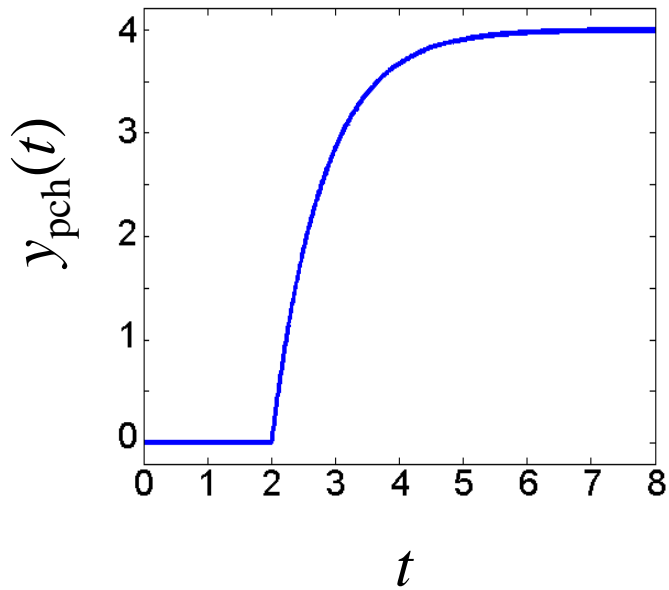
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D
- rozdiel časov medzi zmenov na vstupe
a výstupe

3. Časová konštanta systému T
- čas, v ktorom nadobudne výstup 63%
hodnoty zosilnenia

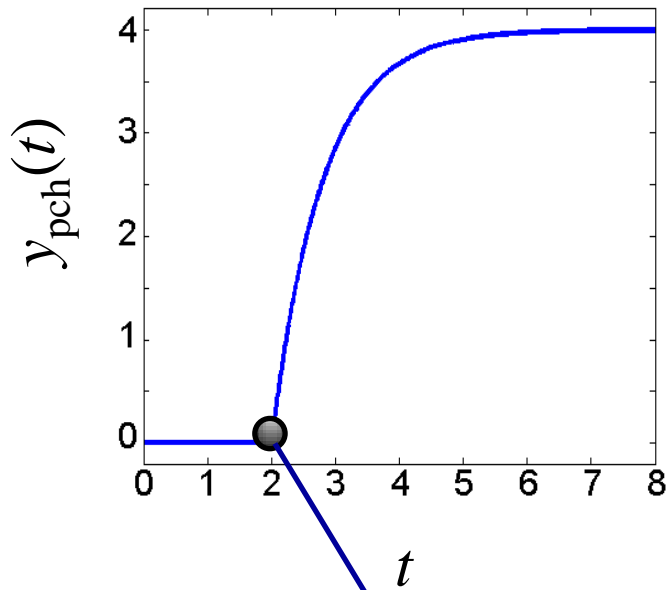
$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

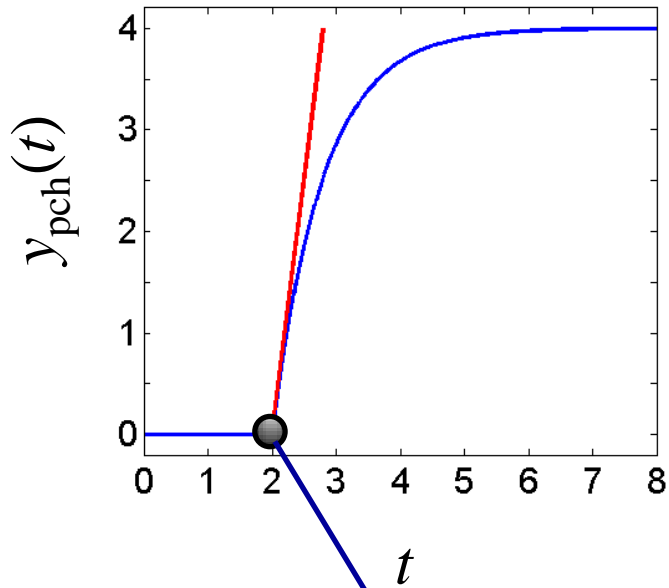
Identifikácia systému 1. rádu

bod umiestnenia dotyčnice

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu

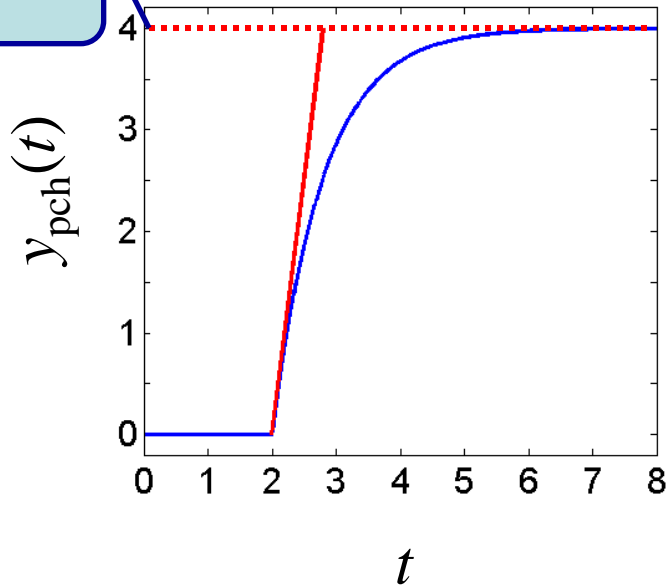

bod umiestnenia dotyčnice

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu

K

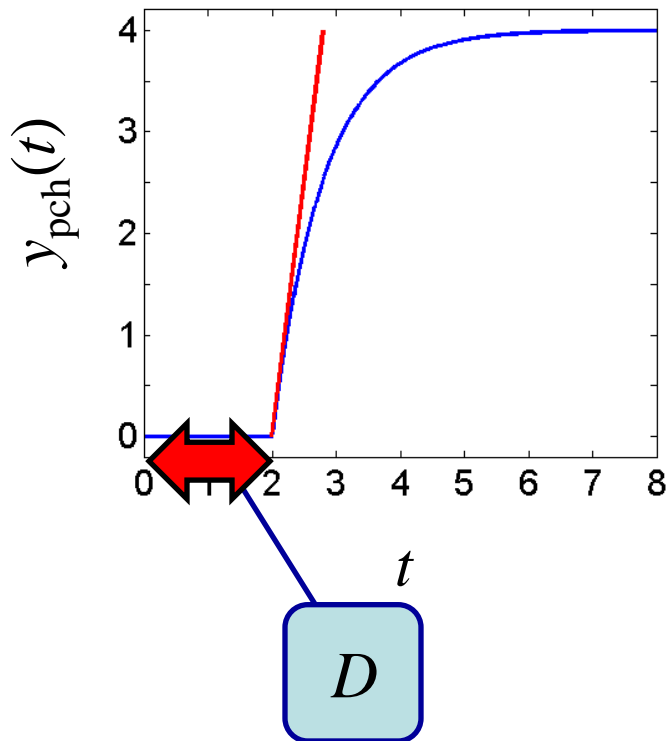

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu

1. Zosilnenie systému K

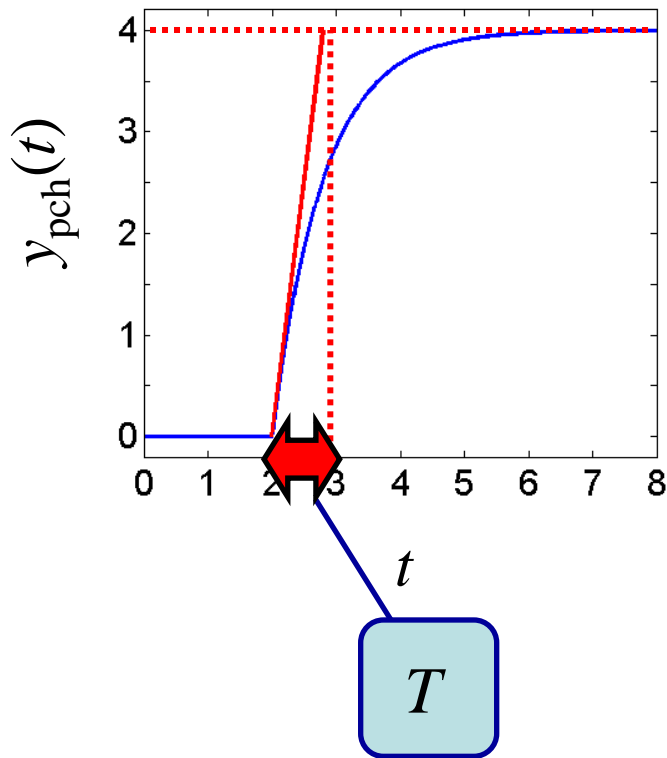
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu

1. Zosilnenie systému K

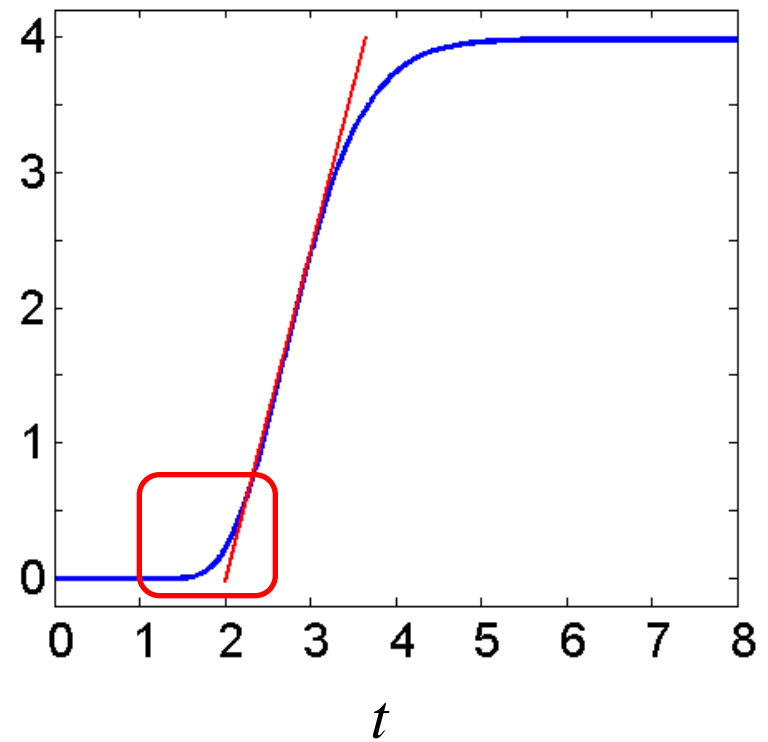
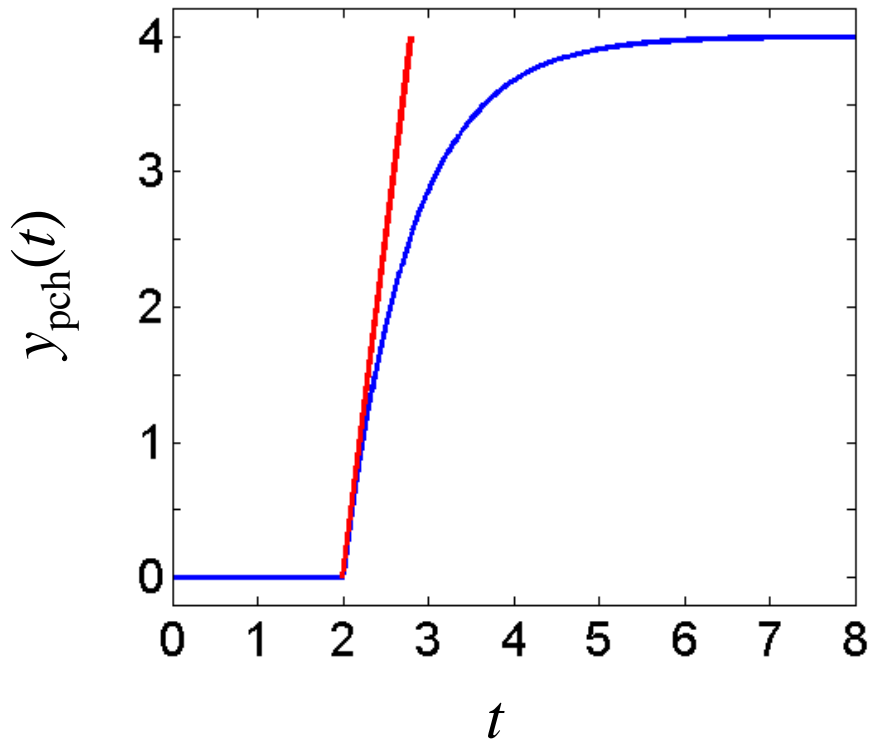
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D

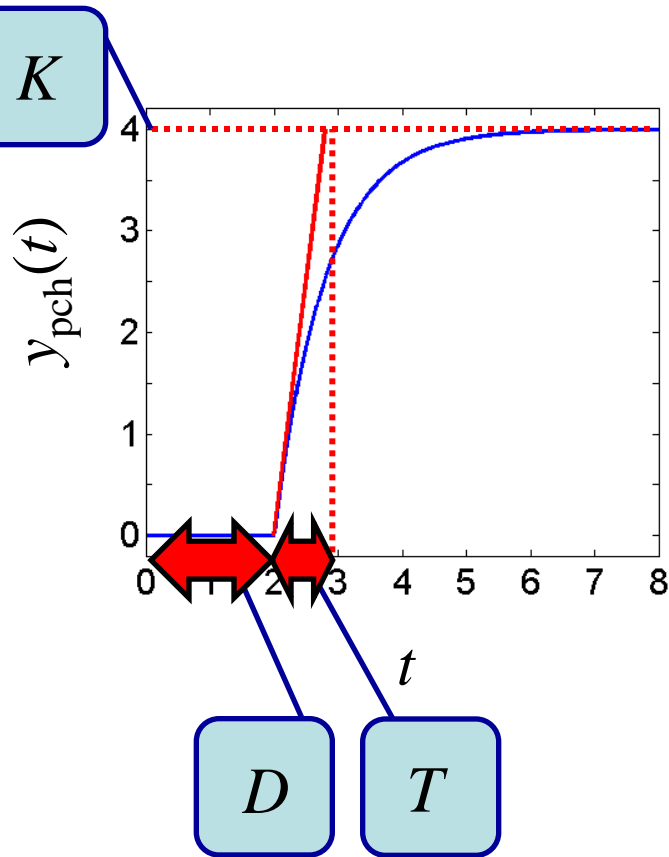
3. Časová konštanta T

$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému 1. rádu – aproximácia systému vyššieho rádu

Identifikácia systému 1. rádu – zhrnutie

1. Zosilnenie systému K

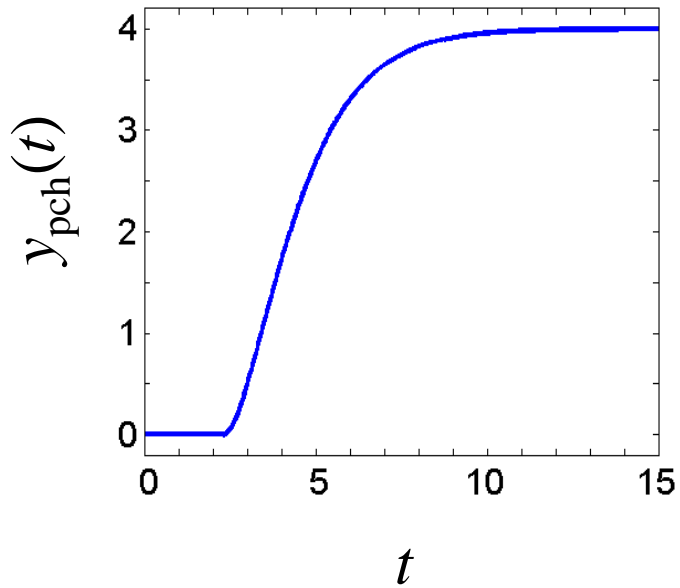
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Dopravné oneskorenie systému D

3. Časová konštanta T

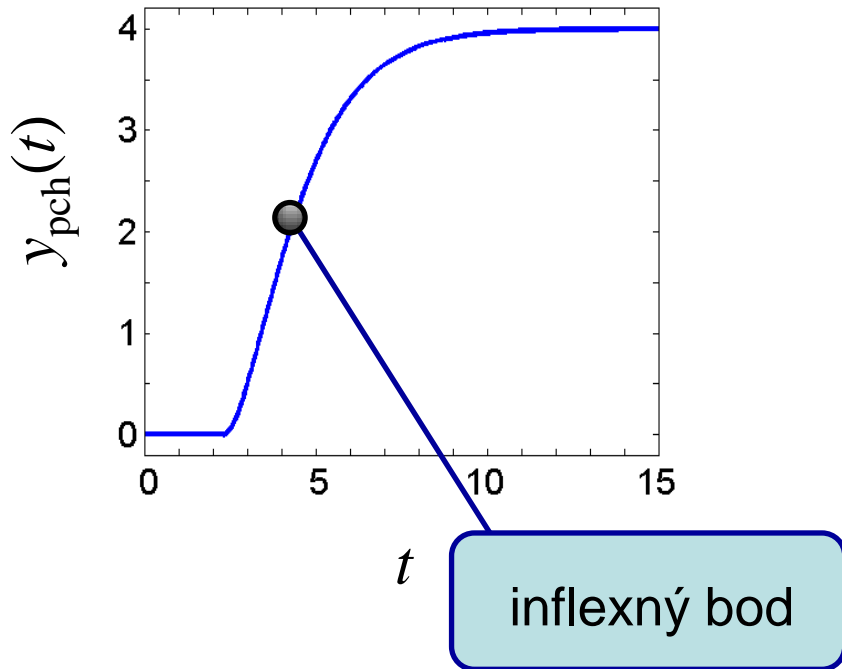
$$G(s) = \frac{K}{Ts + 1} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

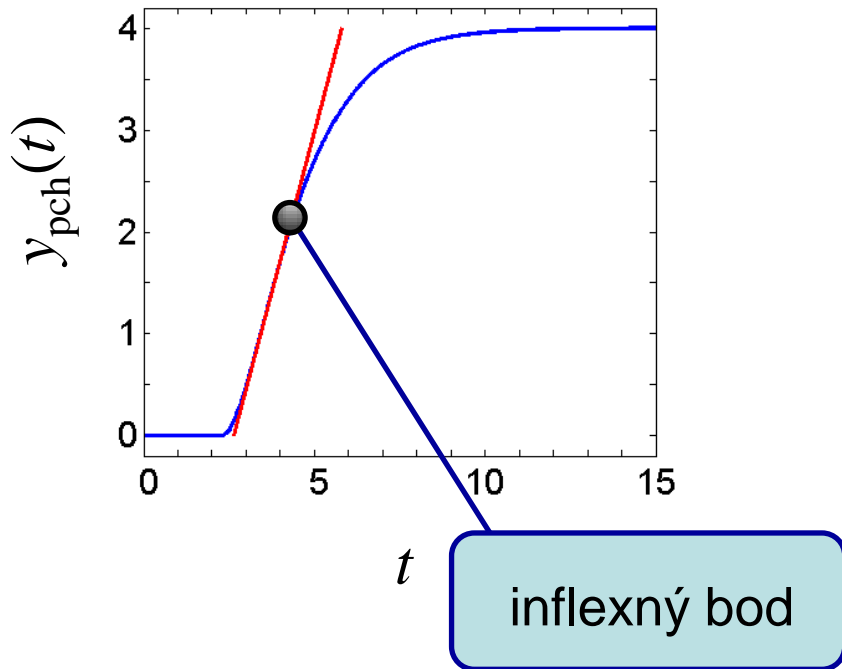
$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

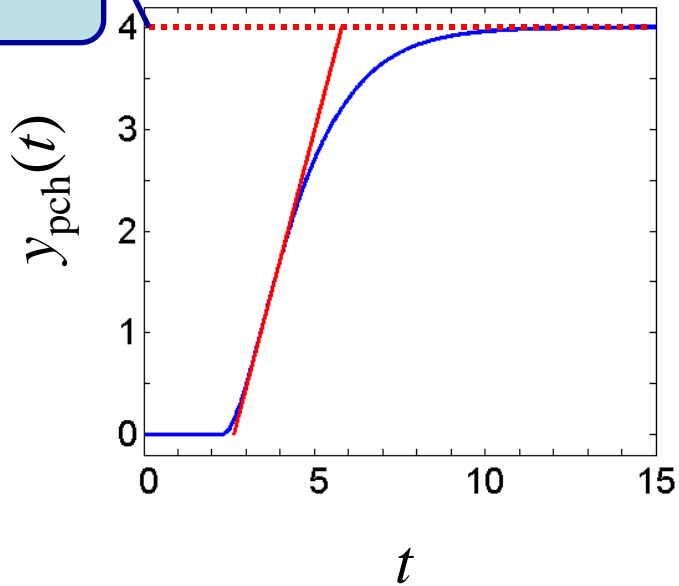
Identifikácia systému vyššieho rádu

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

K

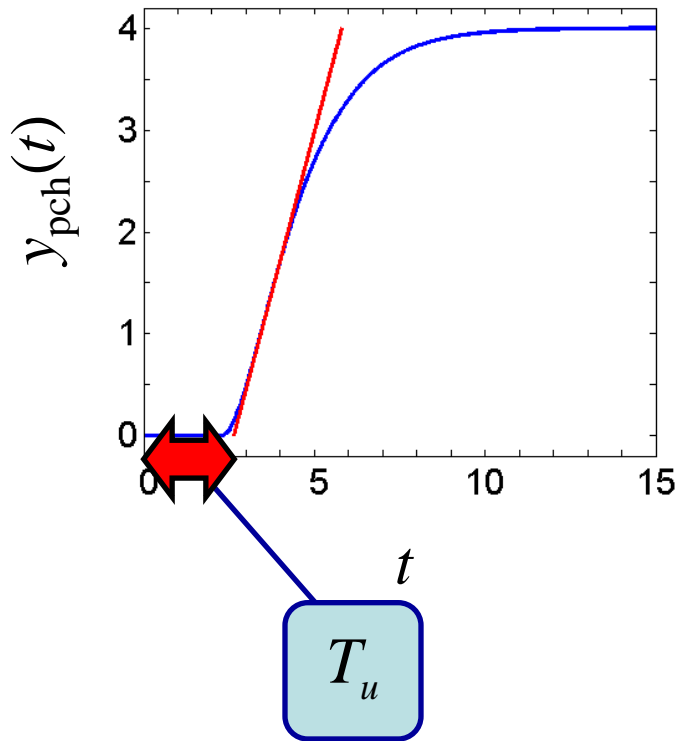

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

1. Zosilnenie systému K

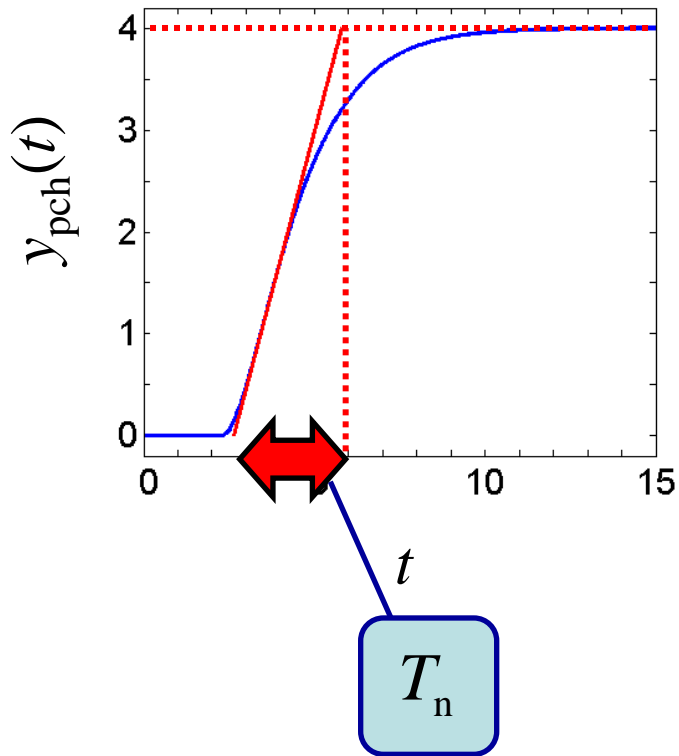
$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

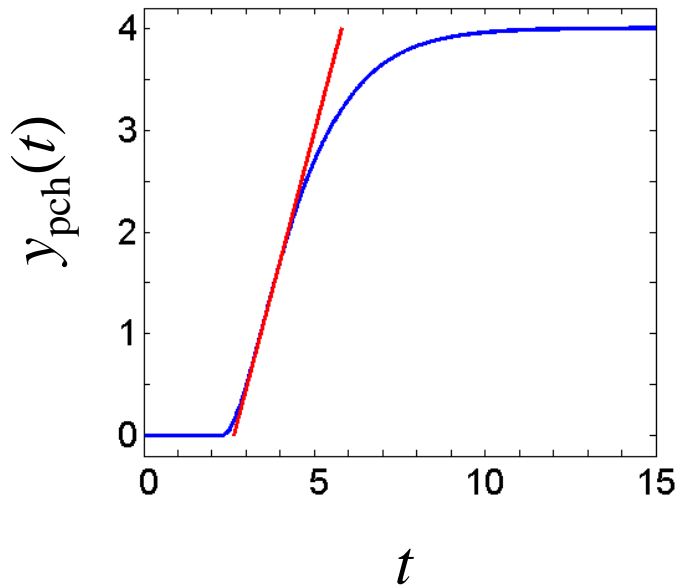
1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Čas prietahu T_u a čas nábehu T_n

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

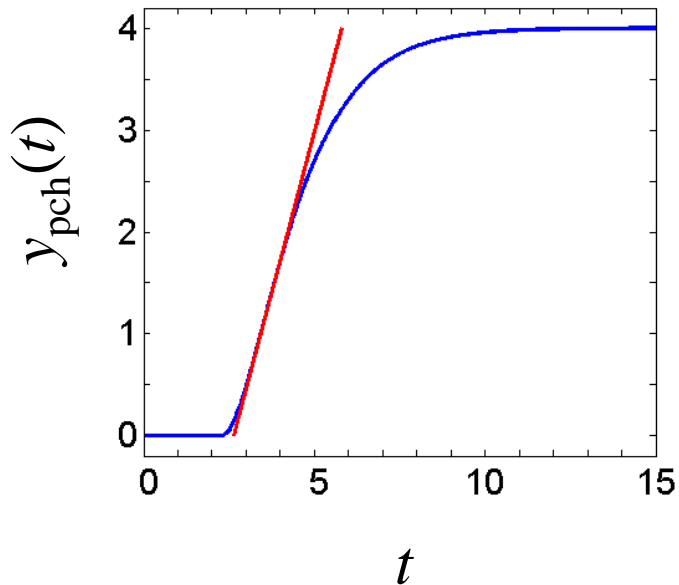
2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

3. Parameter f_s

$$f_s = \frac{T_u}{T_n}$$

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

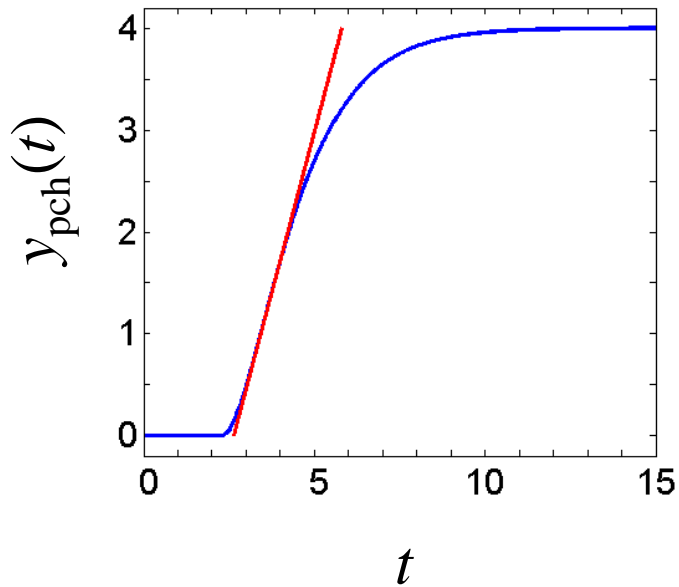
3. Parameter f_s $f_s = \frac{T_u}{T_n}$

4. Parametre $f(n) \leq f_s < f(n+1)$, $g(n)$

n	1	2	3	4	5	6
$f(n)$	0	0,104	0,218	0,319	0,410	0,493
$g(n)$	1	0,368	0,271	0,224	0,195	0,161

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

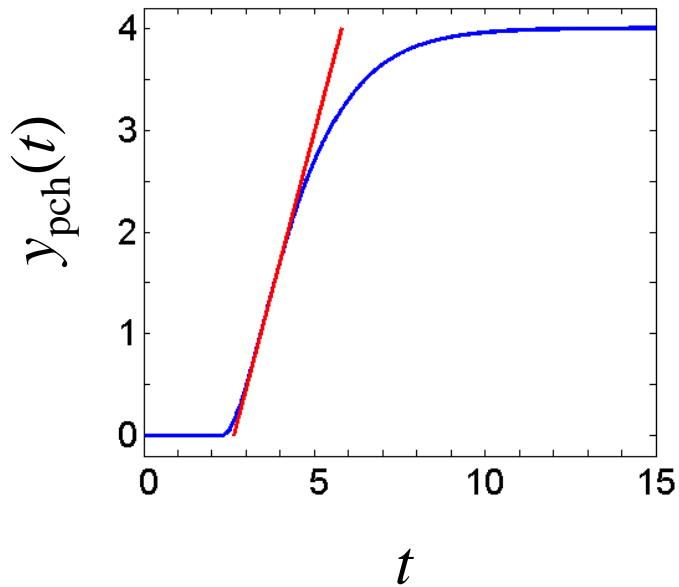
3. Parameter f_s $f_s = \frac{T_u}{T_n}$

4. Parametre $f(n) \leq f_s < f(n+1)$, $g(n)$

5. Časová konštanta $T = g(n)T_n$

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{pch}(\infty)$$

2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

3. Parameter f_s $f_s = \frac{T_u}{T_n}$

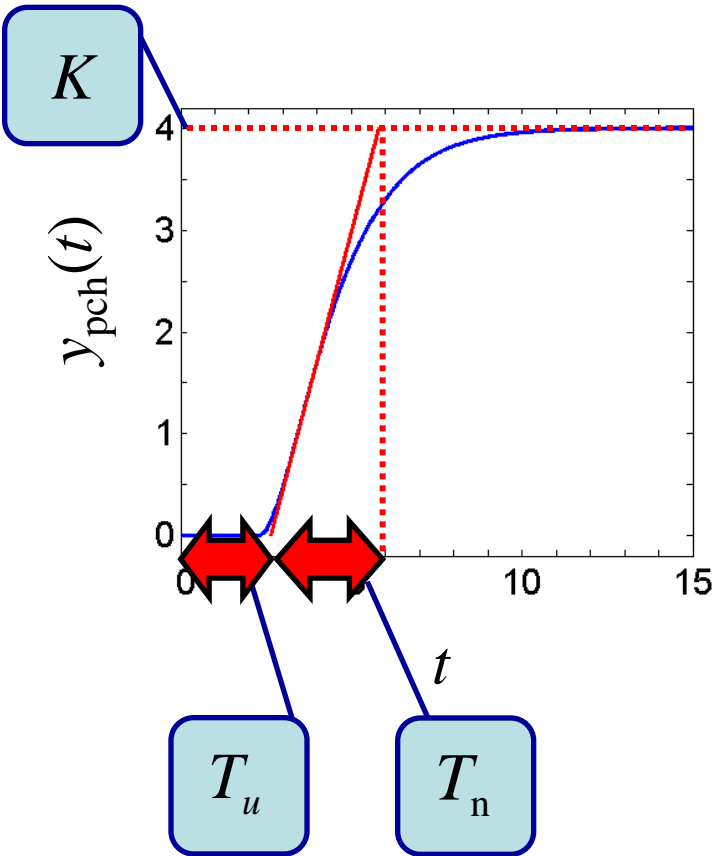
4. Parametre $f(n) \leq f_s < f(n+1)$, $g(n)$

5. Časová konštanta $T = g(n)T_n$

6. Dopravné oneskorenie $D = (f_s - f(n))T_n$

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Identifikácia systému vyššieho rádu – zhrnutie

1. Zosilnenie systému K

$$K = y_{\text{pch}}(\infty)$$

2. Čas priet'ahu T_u a čas nábehu T_n

3. Parameter f_s

$$f_s = \frac{T_u}{T_n}$$

4. Parametre $f(n) \leq f_s < f(n+1)$, $g(n)$

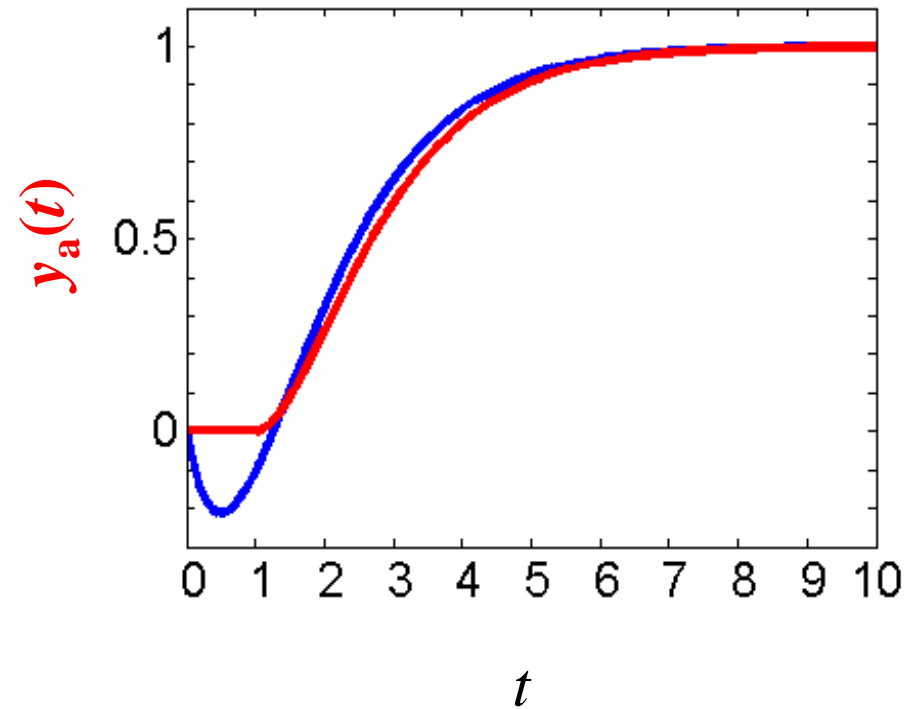
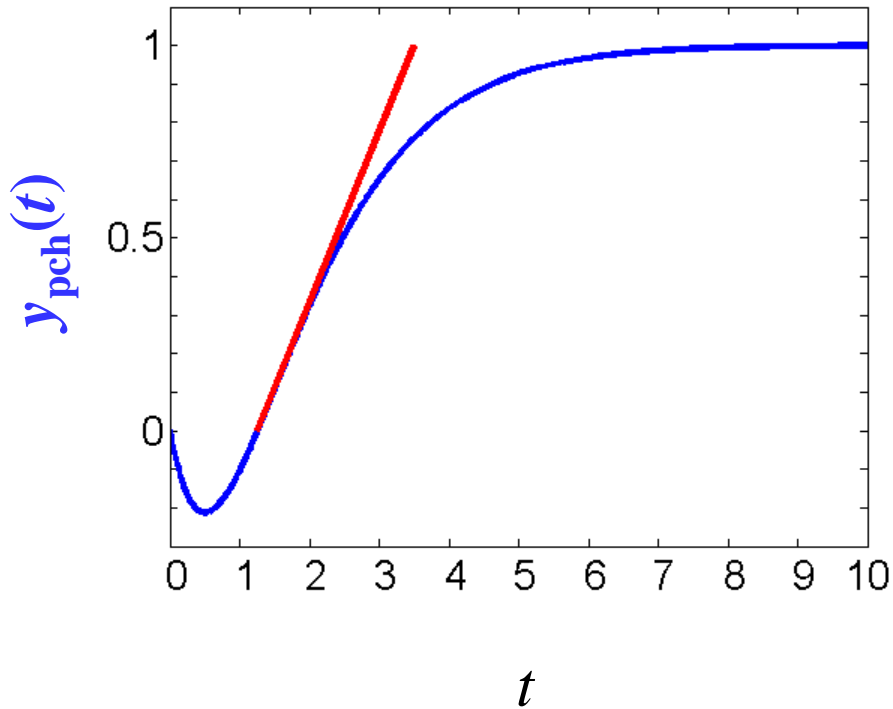
5. Časová konštanta $T = g(n)T_n$

6. Dopravné oneskorenie $D = (f_s - f(n))T_n$

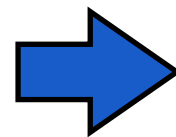
n	1	2	3	4	5	6
$f(n)$	0	0,104	0,218	0,319	0,410	0,493
$g(n)$	1	0,368	0,271	0,224	0,195	0,161

$$G(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Aproximácia neminimálne fázového systému

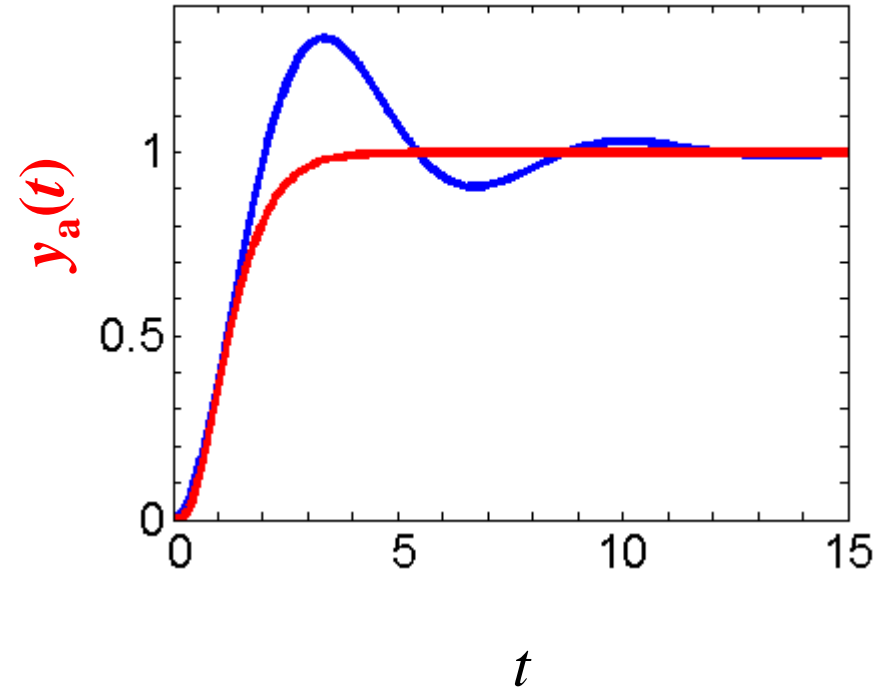
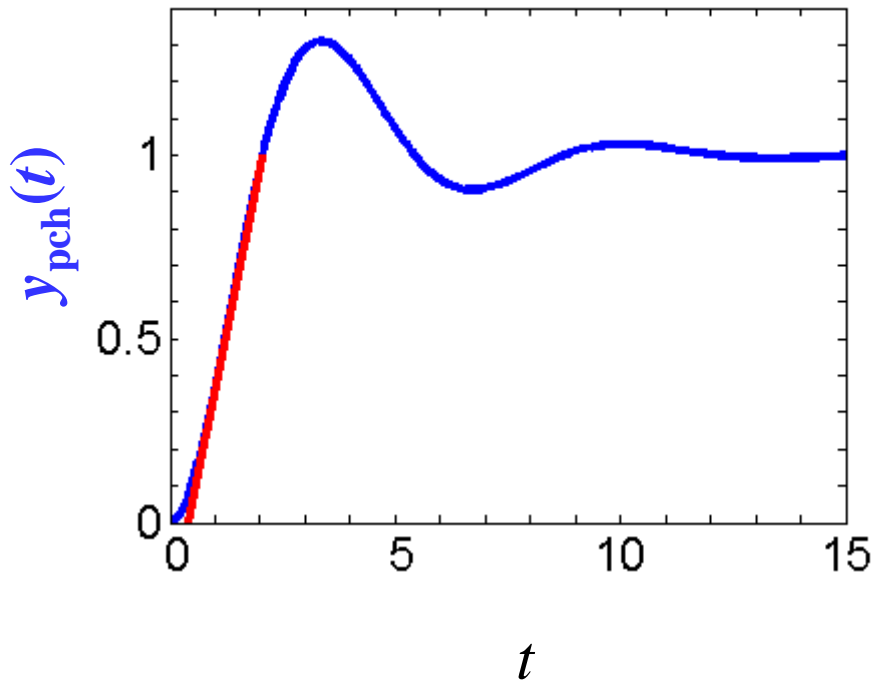

$$G(s) = \frac{-|b_1| + K}{(Ts + 1)^n}$$

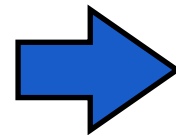

$$G_a(s) = \frac{K}{(Ts + 1)^n} e^{-Ds}$$

Aproximácia tlmené kmitavého systému

$$G(s) = \frac{K}{T^2 s^2 + 2\xi T s + 1}$$

$$G_a(s) = \frac{K}{(T_a s + 1)^n} e^{-Ds}$$